

17 Ιανουαρίου 2017

ΤΙΜΕΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας,
Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

www.consumer.gov.cy

ConsumerGovCy

ConsumerGovCy

Ενότητες παρουσίασης

- A. Νομοθετικό Πλαίσιο**
- B. Παρακολούθηση τιμών**
- Γ. Στοιχεία τιμών**
- Δ. Επιπλέον ενέργειες της ΥΠΚ**
- Ε. Ανταγωνισμός στην αγορά**

A. Νομοθετικό Πλαίσιο

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Α. Νομοθετικό Πλαίσιο

Οι τιμές των πετρελαιοειδών στην Κύπρο είναι ελεύθερες.

Η απελευθέρωση της αγοράς των πετρελαιοειδών έλαβε χώρα στις **24.05.2004 (Νόμος 115(I)/2004)**

Σκοπός του Νόμου:

- ✓ η **απελευθέρωση της αγοράς**, και
- ✓ η προώθηση **συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Α. Νομοθετικό Πλαίσιο

Μοναδική δυνατότητα παρέμβασης ΥΕΕΒΤ

Με βάση τον Νόμο, ο Υπουργός ΕΕΒΤ δύναται με Διάταγμα να καθορίζει **ανώτατες τιμές...**

- ✓ για περίοδο μέχρι 45 ημέρες
- ✓ για όλα ή μερικά από τα πετρελαιοειδή

όταν **εύλογα** πιστεύει ότι το ύψος των τιμών, είναι "**σε υπερβολικά πιο ψηλό επίπεδο**" από ότι δικαιολογείται από τις διεθνείς/εγχώριες συνθήκες.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Α. Νομοθετικό Πλαίσιο

Πότε μπορεί να επιβληθεί πλαφόν;

Κατά τον καθορισμό των ανωτάτων τιμών, ο Υπουργός λαμβάνει υπόψη τις **συνθήκες της διεθνούς και εγχώριας αγοράς** και ιδίως (Άρθρο 4 (3)):

- ΤΙΣ **τιμές εισαγωγής** των πετρελαιοειδών, και
- ΤΑ **περιθώρια κέρδους** των εταιρειών πετρελαιοειδών και των πρατηριούχων.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Α. Νομοθετικό Πλαίσιο

Από το 2004, ο Υπουργός και το ΥΕΕΒΤ δεν έχει καμία δυνατότητα να καθορίζει τις τιμές ούτε και έχει ρόλο ρυθμιστή.

Μοναδική δυνατότητα παρέμβασης είναι η οριζόντια επιβολή ανώτατης χονδρικής ή/και λιανικής τιμής για ένα ή περισσότερα είδη καυσίμων, όταν πληρούνται πολύ συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Αυτό έχει γίνει μόνο μια φορά και αναστάληκε στις 2 μέρες.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Β. Παρακολούθηση τιμών

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Β. Παρακολούθηση τιμών

Η ΥΠΚ, μαζί με την **Επιτροπή Παρακολούθησης Τιμών Πετρελαιοειδών (ΕΠΤΠ)**, ενημερώνει και συμβουλεύει τον Υπουργό για την κατάσταση των τιμών.

Επιτροπή Παρακολούθησης Τιμών Πετρελαιοειδών:

- ✓ Σύσταση από το Υπουργικό Συμβούλιο (2005)
- ✓ Μέλη από διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες
- ✓ Καθορίζει παραμέτρους για τον υπολογισμό του επιπέδου αποδεκτής τιμής
- ✓ Μελετά και εισηγείται στον Υπουργό το ύψος του αποδεκτού κέρδους

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Β. Παρακολούθηση τιμών

Η ΕΠΤΠ υιοθέτησε πλήρως αναθεωρημένη μεθοδολογία παρακολούθησης των τιμών καυσίμων, που ετοιμάστηκε από συμβουλευτικό οίκο στη βάση των συστάσεων του Γεν. Ελεγκτή.

- ✓ **Συνεχής καταγραφή** φορτίων, αποθεμάτων και κοστολόγησή τους
- ✓ **Επίκαιρος υπολογισμός** εξόδων και κέρδους
- ✓ **Κοστολόγιο** για χονδρικές και λιανικές τιμές
- ✓ Καθορισμός **αποδεκτών αποκλίσεων**
- ✓ **Ενσωμάτωση δεικτών** που καλύπτουν τόσο τον χονδρικό όσο και τον λιανικό τομέα

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Β. Παρακολούθηση τιμών

*ΑΠΟ την άφιξη
των φορτίων*

*ΜΕΧΡΙ τα
πρατήρια*

Λαμβάνονται στοιχεία από:

**Τμήμα
Τελωνείων**

**Εταιρείες
εισαγωγής**

**Ηλ. Παρατηρητήριο
Λιανικών Τιμών ΥΠΚ**

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: αναμενόμενη χονδρική τιμή και αναμενόμενο περιθώριο λιανικής τιμής, για κάθε φορτίο

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Β. Παρακολούθηση τιμών

Άλλοι δείκτες/στοιχεία που παρακολουθούνται:

- ✓ διεθνείς τιμές καυσίμων (PLATTS)
- ✓ τιμές διυλιστηρίου
- ✓ λιανικές τιμές ευρωπαϊκών χωρών

**ΟΛΑ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΔΙΑΒΙΒΑΖΟΝΤΑΙ ΕΠΙ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΒΑΣΗΣ ΣΤΑ ΜΕΛΗ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Π.Τ.Π. ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΤΑΙ Ο
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΤΑΝ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟ**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Β. Παρακολούθηση τιμών

Εμπιστευτικότητα πληροφοριών

Με βάση τη νομοθεσία για σκοπούς διεξαγωγής ερευνών, οι εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί **δύνανται να συλλέγουν στοιχεία/πληροφορίες** (από εταιρείες)

Ο Νόμος ορίζει ότι τα στοιχεία αυτά θεωρούνται **ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ** και τυχόν αποκάλυψή τους **ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΟΙΝΙΚΟ ΑΔΙΚΗΜΑ**

« η μη τήρηση εμπιστευτικότητας αποτελεί ποινικό αδίκημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης...»

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

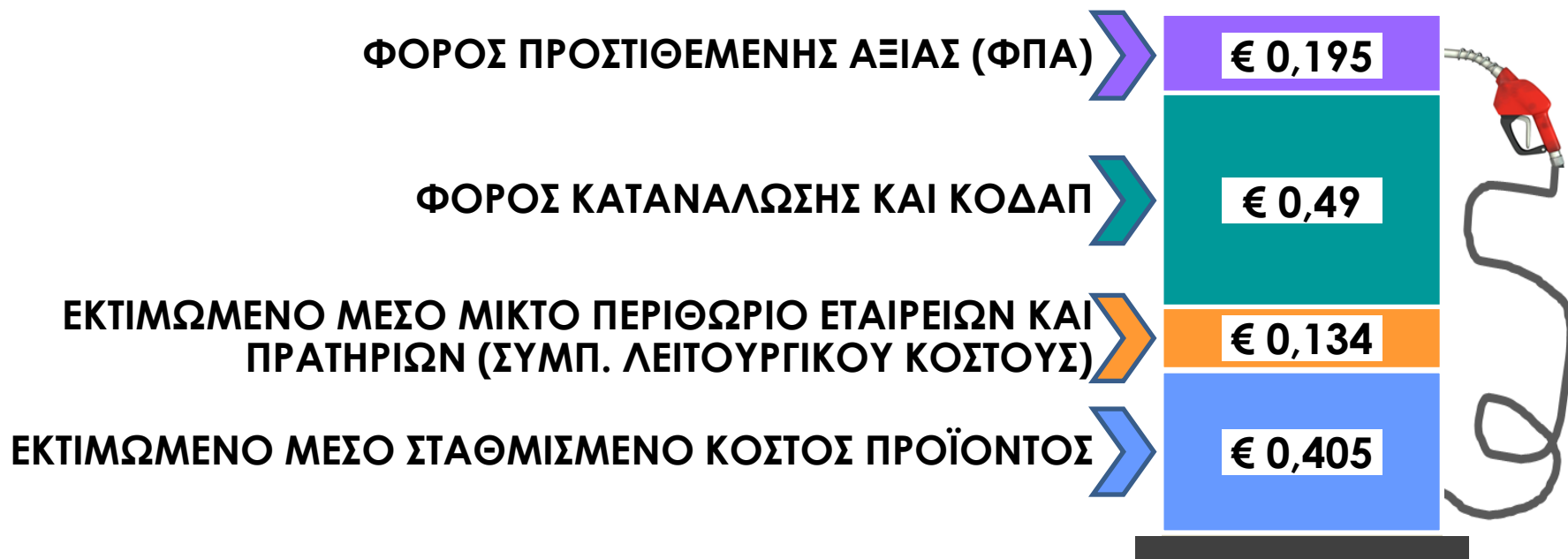

Β. Παρακολούθηση τιμών

Πως διαμορφώνονται οι λιανικές τιμές καυσίμων;

BENZINΗ 95 ΟΚΤΑΝΙΩΝ – ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΙΜΗ 09/01/2017 (€ 1,224 / ΛΙΤΡΟ)

ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ: ΠΕΡΙΠΟΥ 1/3 ΤΕΛΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Β. Παρακολούθηση τιμών

Στην Κύπρο εισάγονται καύσιμα από 3 διαφορετικές εταιρείες, **περίπου κάθε 10 ημέρες από κάθε εταιρεία.**

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:	14/10/2016
"ΕΤΑΙΡΕΙΑ Α"	21/10/2016
ΑΦΙΞΕΙΣ	28/10/2016
ΦΟΡΤΙΩΝ	11/11/2016
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	07/12/2016
ΚΙΝΗΣΗΣ	11/12/2016
(ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ	28/12/2016
3 ΜΗΝΕΣ)	07/01/2017

Κατά συνέπεια, μια ενδεχόμενη αύξηση ή μείωση στη διεθνή τιμή των καυσίμων, δεν συνεπάγεται άμεση αύξηση ή μείωση στη λιανική τιμή στην Κύπρο.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Β. Παρακολούθηση τιμών

Στην Κύπρο εισάγονται **ΕΤΟΙΜΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ** (διυλισμένα προϊόντα) όπως βενζίνη, πετρέλαιο κίνησης και πετρέλαιο θέρμανσης)

ΟΧΙ ΑΡΓΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

Σε αντίθεση με αργό πετρέλαιο για την τιμολόγηση του οποίου χρησιμοποιείται ο δείκτης BRENT, για την τιμολόγηση των διυλισμένων καυσίμων χρησιμοποιείται ο δείκτης PLATTS.

PLATTS

McGRAW HILL FINANCIAL

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Β. Παρακολούθηση τιμών

Τι είναι ο δείκτης PLATTS;

Ο δείκτης PLATTS παρέχει, επί καθημερινής βάσης, την τιμή των **ετοιμών διυλισμένων προϊόντων** ενέργειας. Το κάθε καύσιμο έχει τη δική του διακύμανση και διαφορετική τιμή PLATTS.

Για την τιμολόγηση **ΔΙΥΛΙΣΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ** που εισάγονται στην Κύπρο χρησιμοποιείται ο ημερήσιος δείκτης "PLATTS BASIS ITALY", ο οποίος αφορά στη ΖΗΤΗΣΗ και ΠΡΟΣΦΟΡΑ διυλισμένων καυσίμων ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

www.consumer.gov.cy

ConsumerGovCy

ConsumerGovCy

Γ. Στοιχεία τιμών

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Γ. Στοιχεία τιμών

Σύγκριση τιμών PLATTS / Λιανικών τιμών

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Γ. Στοιχεία τιμών

Σύγκριση τιμών PLATTS / Λιανικών τιμών

Τιμή PLATTS
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

Λιανική τιμή Κύπρου
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

09/01/16

09/01/17

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

www.consumer.gov.cy

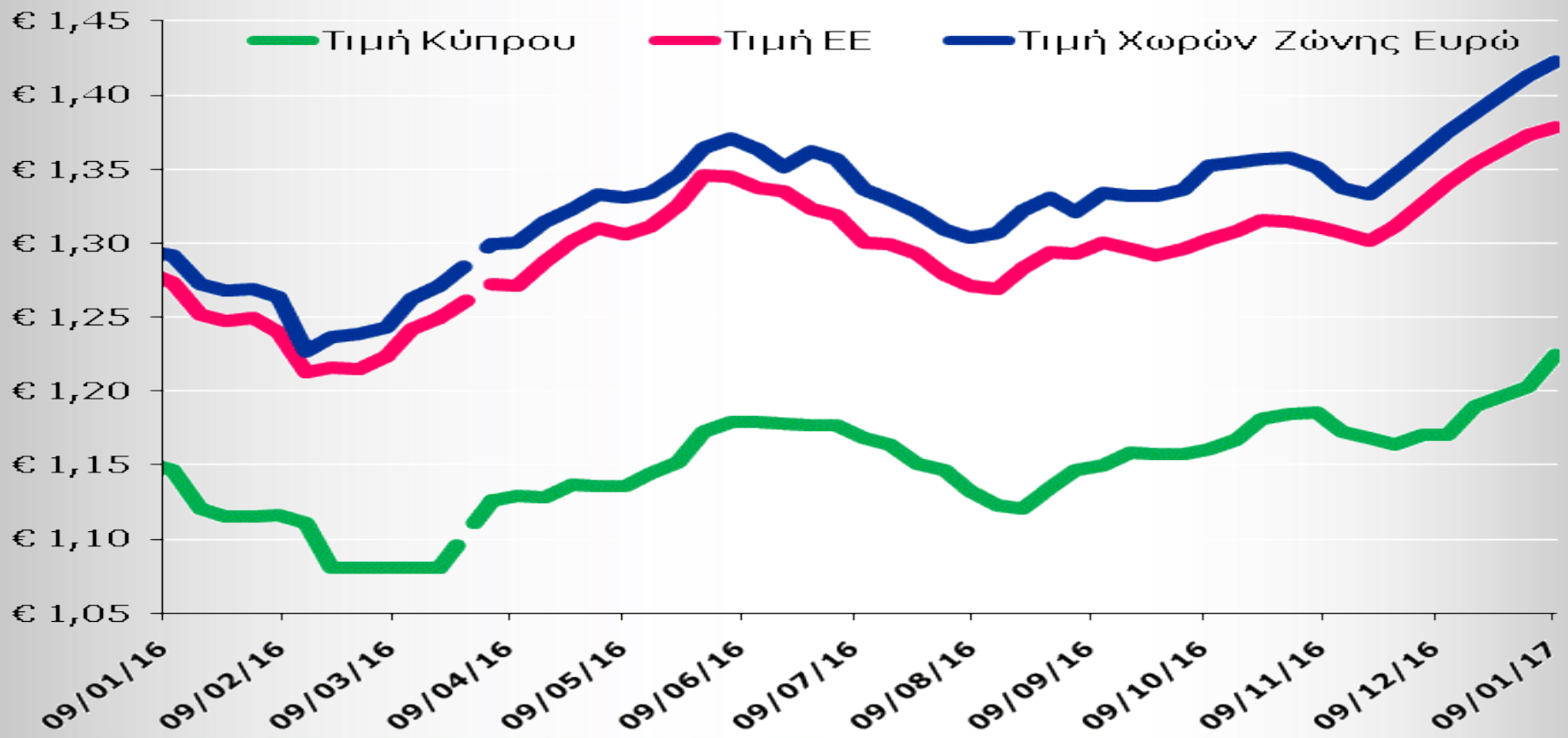
ConsumerGovCy

ConsumerGovCy

Γ. Στοιχεία τιμών

Μέσος όρος τιμής **BENZΙΝΗΣ 95 – ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ**

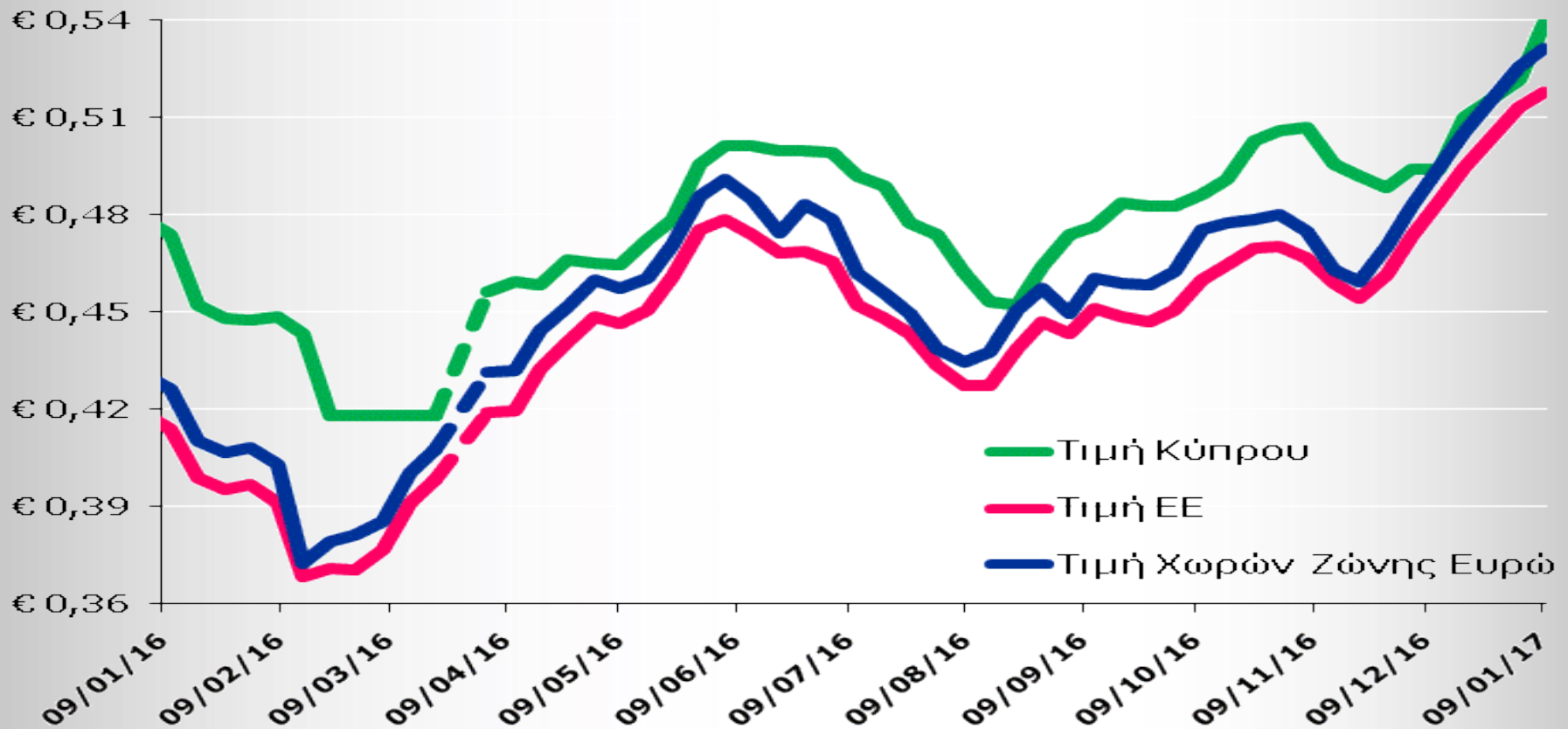
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Γ. Στοιχεία τιμών

Μέσος όρος τιμής **BENZΙΝΗΣ 95 – ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ**

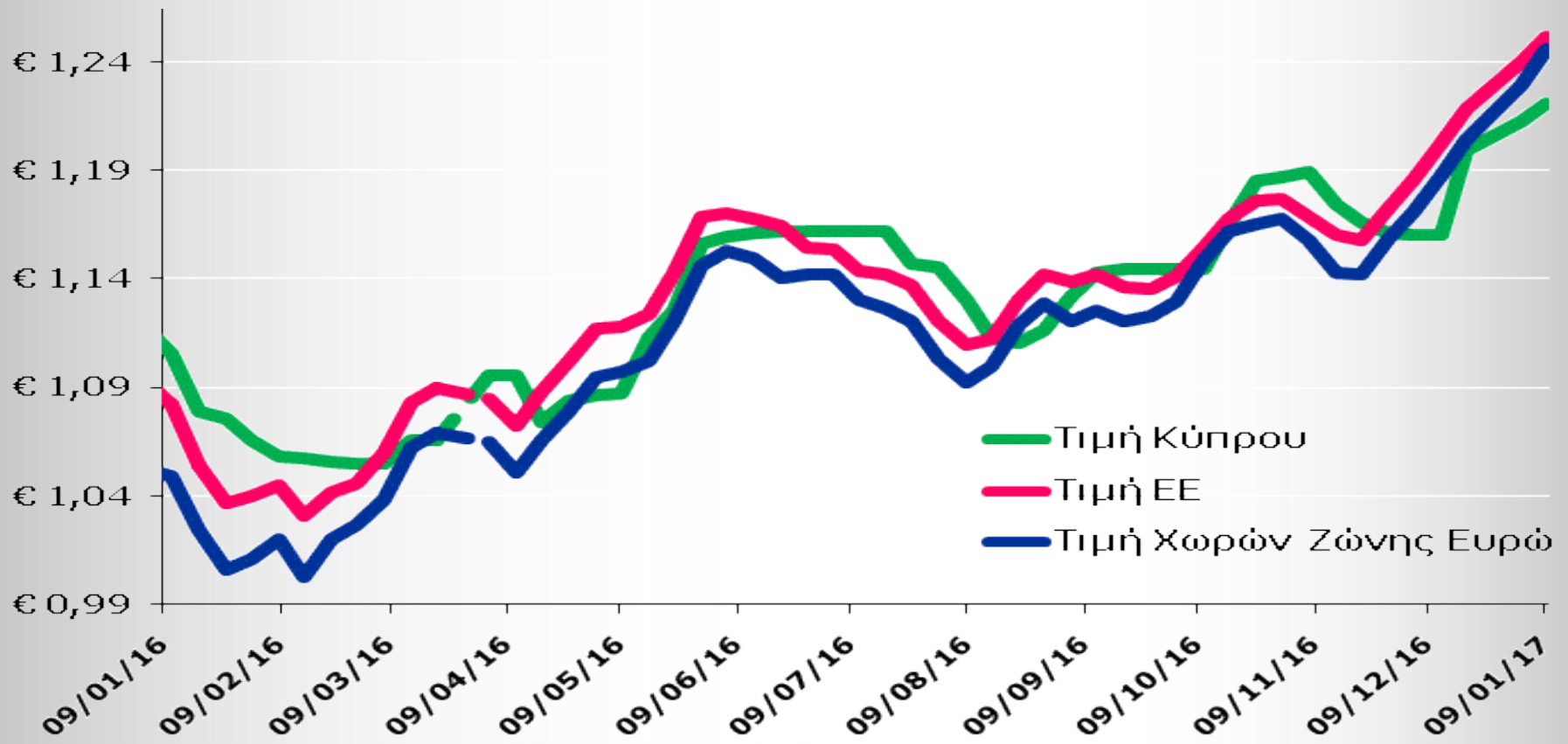
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Γ. Στοιχεία τιμών

Μέσος όρος τιμής **ΠΕΤΡ. ΚΙΝΗΣΗΣ – ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ**

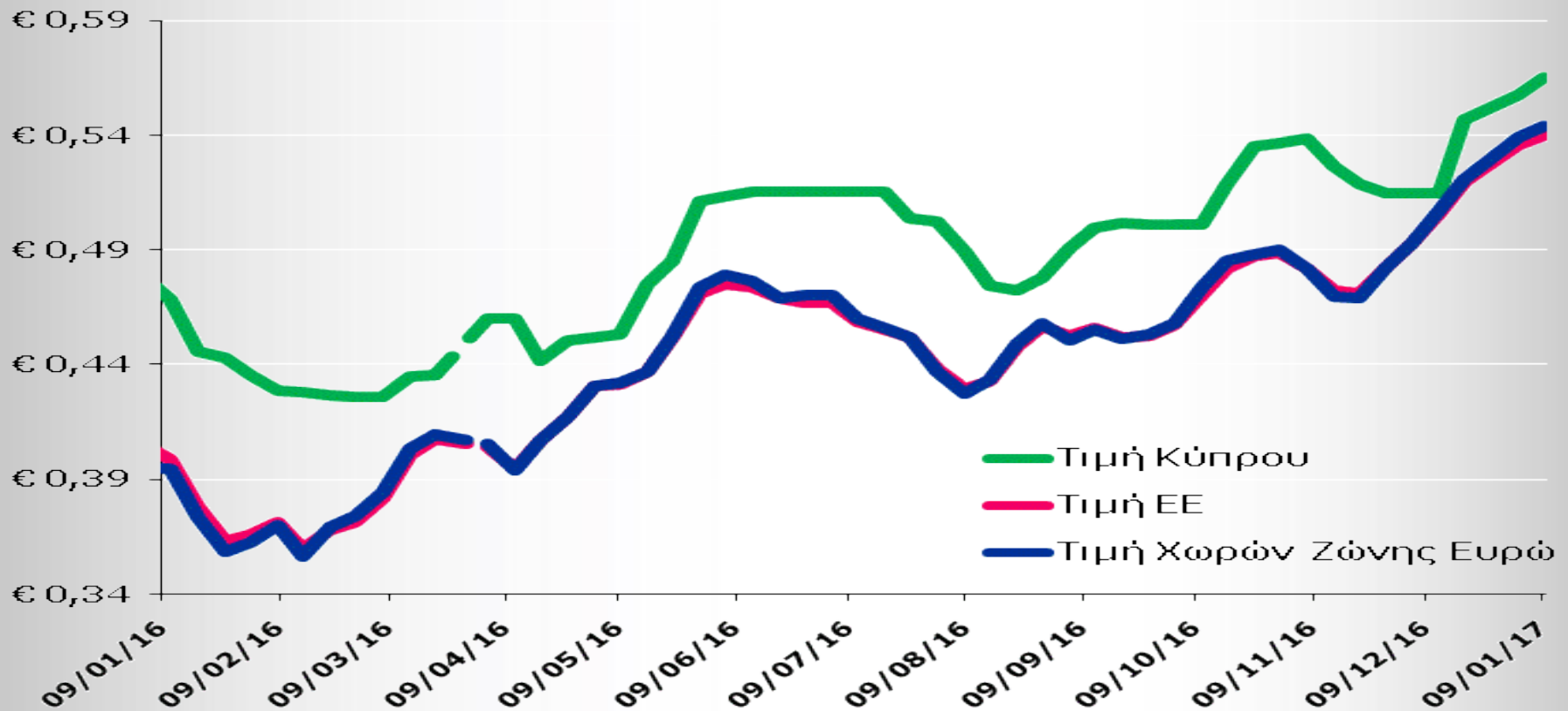

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Γ. Στοιχεία τιμών

Μέσος όρος τιμής **ΠΕΤΡ. ΚΙΝΗΣΗΣ – ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Δ. Επιπλέον ενέργειες της ΥΠΚ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Δ. Επιπλέον ενέργειες της ΥΠΚ

- ✓ **Δημιουργία ηλεκτρονικού παρατηρηρίου τιμών** πετρελαιοειδών μέσω του οποίου παρέχονται «ζωντανά» οι λιανικές τιμές των καυσίμων όλων των πρατηρίων.
- ✓ Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη βελτίωση του ανταγωνισμού στο λιανικό επίπεδο και στον ευκολότερο εντοπισμό φθηνών πρατηρίων.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Δ. Επιπλέον ενέργειες της ΥΠΚ

Παράδειγμα χρήσης Παρατηρητηρίου (16/01/2017)

Αμόλυβδη 95 / ΛΕΜΕΣΟΣ

Φθηνότερη Τιμή: € 1,207

Ακριβότερη Τιμή: € 1,272

ΔΙΑΦΟΡΑ:

6,5 ΣΕΝΤ / ΛΙΤΡΟ

Πετρ. Θέρμαν. / ΛΑΡΝΑΚΑ

Φθηνότερη Τιμή: € 0,797

Ακριβότερη Τιμή: € 0,879

ΔΙΑΦΟΡΑ:

8,2 ΣΕΝΤ / ΛΙΤΡΟ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Δ. Επιπλέον ενέργειες της ΥΠΚ

- ✓ Έκδοση εβδομαδιαίου δελτίου καυσίμων, όπου φαίνονται, τα επίπεδα τιμών σε Κύπρο και ΕΕ, η διακύμανση τους, ο τρόπος διαμόρφωσης της εκάστοτε λιανικής τιμής και περιλαμβάνει σύγκριση της διακύμανσης των λιανικών τιμών σε σχέση με τη διακύμανση του δείκτη PLATTS.
- ✓ Προώθηση της διαφάνειας στη διαμόρφωση των τιμών.

Εβδομαδιαίο Δελτίο
Τιμών Καυσίμων

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Δ. Επιπλέον ενέργειες της ΥΠΚ

Μελέτη για την Ταχύτητα προσαρμογής τιμών

- ✓ Συνεργασία με Πανεπιστήμιο Κύπρου για μελέτη φαινομένου “**ROCKETS AND FEATHERS**”.
- ✓ Δηλαδή της ταχύτητας προσαρμογής των λιανικών τιμών Κύπρου στις αυξήσεις και μειώσεις των διεθνών τιμών.

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Δ. Επιπλέον ενέργειες της ΥΠΚ

Μελέτη για Ταχύτητα προσαρμογής τιμών

- ✓ Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα, όσον αφορά τη σχέση των τιμών εισαγωγής με τις λιανικές, δείχνουν ότι το φαινόμενο αυτό **δεν συμβαίνει** στην περίπτωση της Κύπρου, δηλ., η ταχύτητα προσαρμογής, τόσο στις αυξήσεις όσο και στις μειώσεις, είναι σχετικά η ίδια.

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ε. Ανταγωνισμός στην αγορά

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ε. Ανταγωνισμός στην αγορά

Κάποια βασικά στοιχεία:

1. Στην Κύπρο εισάγονται υγρά καύσιμα από **3 μόνο εταιρείες**
2. Για το **92%** περίπου των εισαγωγών ο προμηθευτής (διυλιστήριο) είναι ο ίδιος
3. Το **93%** των πρατηρίων έχει **άμεση ή έμμεση σχέση με τις εταιρείες**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ε. Ανταγωνισμός στην αγορά

Κάποια γεγονότα:

- ✓ **Αποφάσεις ΕΠΑ (2009)**, οι οποίες το 2011 ακυρώθηκαν από το Αν. Δικαστήριο για διαδικαστικούς λόγους
- ✓ **Αποφάσεις ΕΠΑ:**
  - (α) για επανεξέταση των τότε αποφάσεων, και
  - (β) για διενέργεια τομεακής έρευνας στον κλάδο πετρελαιοειδών (17/12/2014)

Ε. Ανταγωνισμός στην αγορά

Τι έκανε το ΥΕΕΒΤ για το θέμα;

- ✓ **Ετοιμασία μελέτης για τη διάρθρωση της λιανικής αγοράς**, στην οποία συμπεραίνεται ότι η είσοδος στη λιανική αγορά νέων ανεξάρτητων πρατηρίων ή πρατηρίων χαμηλού κόστους είναι πολύ δύσκολη λόγω :

1. της υφιστάμενης Χωροθετικής Πολιτικής
2. συγκεκριμένων προνοιών του "περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμου του 1968"

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ε. Ανταγωνισμός στην αγορά

Επίσης στη μελέτη γίνονται συγκεκριμένες εισηγήσεις για τον αριθμό τέτοιων πρατηρίων που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν.

- ✓ Η μελέτη έχει σταλεί στο **Υπουργείο Εσωτερικών** για απόψεις, λόγω αρμοδιότητας.
- ✓ Αποστολή στοιχείων που προκύπτουν από την παρακολούθηση της λιανικής και χονδρικής αγοράς στην **ΕΠΑ**.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ε. Ανταγωνισμός στην αγορά

Τι δεν μπορεί να κάνει το ΥΕΕΒΤ;

- ✓ Να εξετάσει αν υπάρχει **περιορισμός ή νόθευση του ανταγωνισμού**, μέσω συμπράξεων ή/και εναρμονισμένων πρακτικών, ή/και αν υπάρχει καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης από οποιονδήποτε δραστηριοποιείται στην αγορά.
- ✓ Ούτε βεβαίως μπορεί **να επιβάλει πρόστιμο** και **να διατάξει άλλα μέτρα συμμόρφωσης** προς άρση ενδεχόμενης παράβασης.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

**Ευχαριστούμε για την
προσοχή σας**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

